

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ursachi Larisa împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-224/24
NR. PIGD 2-22112185-01-3r-15102024)*

Depunerea motivării apelului peste termenul stabilit la art. 232 alin.(2) din Codul administrativ; Temeiurile inadmisibilității apelului

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Chisilița)
Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

11 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 august 2022, Larisa Ursachi a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. Prin hotărârea din 14 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins acțiunea în înaintată de Ursachi Larisa împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale.

3. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 19 martie 2024 Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, a declarat apel împotriva hotărârii din 14 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

4. La 09 septembrie 2024 Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, a depus motivarea apelului, fără a solicita repunerea în termen a apelului.

5. Prin încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, din motivul că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

6. La data de 01 octombrie 2024 Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, a depus recurs împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

7. În motivarea recursului, s-a invocat că în adresa avocatului Rotari Vitalie nu a parvenit hotărârea motivată la data menționată de instanța de apel – 20 iunie 2024, or dânsul se afla în afara țării în concediu anual de odihnă, iar reclamantei Ursachi Larisa nu i-a fost expediată hotărârea motivată.

8. A menționat că apelul motivat a fost depus la data de 09 septembrie 2024, când a fost vizualizat mesajul de trimitere a hotărârii motivate.

9. A susținut că la materialele cauzei nu există vreo dovadă de recepționare cu aviz sau confirmare prin răspuns e-mail a hotărârii motivate, iar faptul trimiterii prin e-mail a hotărârii motivate la data de 20 iunie 2024, fără un răspuns de recepționare, nu semnifică recepționarea garantată a informației. Or, nicio normă legală nu dictează obligația avocatului de a verifica adresa de e-mail zilnic, context în care consideră lipsa unui termen rezonabil de pregătire a apelului motivat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

11. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic”

12. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”

13. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ prevede că:

„examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul”

14. Art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrative prevede că:

„instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).”

15. Art. art. 232 alin. (2) din Codul administrative prevede că:

„motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată”.

16. Art. 96 alin. (1) și (2) din Cod administrativ,

„(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.

17. Art. 22 alin. (3), (4), (5) din Codul civil:

„(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi”.

18. Art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ,

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a)

notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată”.

19. Art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege”.

20. Art. 21 alin.(1) Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expedită nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat”.

21. Art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise”.

22. Art. 98 alin. (1) din Codul administrativ:

„dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia”

23. Art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată pe 17 septembrie 2024 și a fost expedită pentru notificare participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 20 septembrie 2024 (f. d. 94). Recursul a fost depus la data de 01 octombrie 2024.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

26. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prin hotărârea din 14 martie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins acțiunea înaintată de Ursachi Larisa împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale.

27. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 19 martie 2024 Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a declarat apel împotriva hotărârii din 14 martie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

28. La 09 septembrie 2024 Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, a depus motivarea apelului, fără a solicita repunerea în termen a apelului.

29. Materialele cauzei atestă că la 20 iunie 2024 instanța de fond a expedit copiază hotărârii motivate reprezentantului recurentei Ursachi Larisa, avocatului Rotaru Vitalie, pe adresa electronică rotaruavocat@gmail.com (f.d. 80). Adresa respectivă este indicată în mandatul avocațial (f.d. 35), în cererea de apel nemotivată (f.d. 64), precum și cererea de recurs (f.d.84), fapt care atestă că Rotaru Vitalie și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

30. Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătorec. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

31. În lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de fond, care atestă că apelantei i-a fost notificat hotărârea motivată, se demonstrează incontestabil faptul că hotărârea primei instanțe a fost adusă la cunoștință apelantei și această modalitate de notificare a actului judecătorec emis, se încadrează în rigorile art.96 alin. (1) din Codul administrativ.

32. În speță, notificarea hotărârii motivate a primei instanțe către reprezentantul apelantei, avocatului Rotaru Vitalie îndeplinește condițiile de formă și înscrisul a ajuns la persoana care trebuia să fie notificată cu respectarea prevederilor obligatorii de notificare.

33. În acest context, este neîntemeiat argumentul recurentului precum că trimiterea prin e-mail a hotărârii motivate la data de 20 iunie 2024, fără a avea un răspuns la e-mail, nu semnifică recepționarea garantată a informației. Or, în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică, notificarea se consideră ajunsă la destinatar când poate fi accesată de către destinatar. Deci, ține de responsabilitatea destinatarului de a verifica poșta electronică, mai cu seamă când este de interesul său să prezinte apelul motivat. Totodată, materialele dosarului nu conține careva probe referitor la aflarea avocatului peste hotarele țării în concediu anual de odihnă. Iar, în cazul în care Ursachi Larisa a fost reprezentată de avocat, notificările, conform art. 98 alin. (1) Cod administrativ, se adresează reprezentantului.

34. Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului de către Ursachi Larisa împotriva hotărârii din 14 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 21 iunie 2024 și a expirat la data 22 iulie 2024. Însă, motivarea apelului a fost depusă la data de 09 septembrie 2024, cu expirarea termenului legal, precum și fără solicitarea repunerii în termen a apelului.

35. Totodată, din informația plasată pe portalul național al instanțelor de judecată rezultă că hotărârea motivată din 14 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost publicată la data de 21 iunie 2024.

36. În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că Curtea de Apel Chișinău just a considerat a fi incidente cazul prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ și prin încheierea din 17 septembrie 2024 întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Ursachi Larisa.

37. La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

38. Contrar acestor prevederi legale, apelanta nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

39. Avocatul Rotaru Vitalie, care reprezintă interesele apelantei Ursachi Larisa, a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a prezenta motivarea apelului, or fiind conștient că a depus doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la

instanță, fapt, însă ignorat de aceștia. Avocatul Rotaru Vitalie nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

40. Însuși avocatul în cerere de apel nemotivată a indicat că își rezervă dreptul de a completa cererea de apel cu argumente suplimentare, după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond.

41. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

42. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

44. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursului declarat de către Ursachi Larisa, reprezentată de avocatul Rotaru Vitalie, împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă